

Gunnar Ekelöf

STROUNTES 1955

Oversat af Ivan Malinovski

Hvem kommer, spørger du
Du vil at nogen skal komme
Ved du ikke at det er dig der skal komme
dig selv, men til ingen gud
til Intet
Dets porte står åbne
Dets porte slår i en og anden vind
Hvad er der derinde
hvad byder du mig?
Tja, et og andet!
Der er lidt støv, nogle støvkorn
et revnet tandhjul på jordgulvet
og nogle slaggestumper som efter en nedlagt smedje
selvom der måske aldrig har været nogen

Vær stille, ti og vent
Gør dig helt tom og stille
Det er betingelsen for det tikkende ur
for dette døde elektriske lys som ingenting siger
andet end at det er nat
for dråben der falder
etsteds i det tomme rum
uendeligt langt væk, for uendeligt længe siden
Sådan skal du sidde og vente på nogen
en bestemt eller ubestemt, dog nogen
i denne tilintetgjorte verden

Telefonrådene synger i nat
en stemmegaffeltone, en til
som stiger synker tier stiger
atter en, og nu som en korsang
slutter sig sammen, deler sig, stiger
Du spørger om nogen taler i os
Du spørger om nogens stemme
Hvad kommer nogens stemme os ved
Det er for hinanden vi synger
Det er med hinanden vi synger

Tromme på ruden og se på sneen
Spørge sig selv hvor tidligere tiders vinterliv er henne:
Vor sorte Pluto der slog over i trav
og drengen som, æblekindet, i støfler
kørte pigen med muffe på støtting.
Svenska Fattigdomens Betydelse - hvor bittert
for dem der gik gennem isen ...
Tromme på ruden og se på sneen
Mais où sont les neiges d'antan
Sverige, fasterland, i bedste fald mosterland
Natur, dybfrossen, plastickonserveret
garanteret bacillefri
uberørt af menskehånd
Sv. Inskrånketens Betydelse ...
Tromme på ruden og se på sneen

Når man er kommet så langt som jeg i meningsløshed
er hvert ord påny interessant:
Fund i mulden
som man vender med en arkæologisk spade:
Det lille ord du
kanhænde en glasperle
der engang har hængt om halsen på nogen
Det store ord jeg
kanhænde en flintflis
hvormed nogen i tandløshed har skrabet sit seje
kød

Ti natten kommer
da lykke og ulykke
hviler i fred med hinanden

Du ser hvor hurtigt skumringen falder
som klokkeklang
og vindu efter vindu tændes

Derinde har de spist deres spaghetti
og uden tanke på morgendagen
sover de snart med hinanden

Ti natten kommer:
Der er ingen morgendag:
Der er ingen sted

Så fremmed for mig
denne rose, denne dejligt udsprungne
denne fraværende tankefuldhed
eller lyset over en bortvendt kind ...
Som en dag om foråret
når man aner noget og holder det fast
et øjeblik, et sekund
uforanderligt
noget der aldrig skal blive sommer

Hvorfor synger du min fugl når det endnu er så koldt?
Stiger træets saft helt op til dig, du blomst af toner
på den høje gren?
Du fylder et rum med rastløshed omkring dig. Langt borte
og uden for din synsvidde står den syge solnedgang med
sin frost

Morgendagen er idag og nys er nu og alt som er er her:
Hjem i hjemløshed, ansvar i ansvarsløshed! Trækfugl!
I dig lever mit før, i dig lever alle de
der er styrtet over have og brændt op i sol, i dig
det der har været vej og færd for menneske og dyr
og som forsoner livet. Også stilheden er vej
når den er et opbrud i sig selv som denne aften
Opbrud er i reden, er det inderste af ægget, fødes med os
Derfor synger du for mig fugl, derfor føles råkulden frisk
Lokketoner, lokketoner, o hunger som kun stilles
når du i næbbet fanger insektet ingenting
som hvert øjeblik forsvinder i den tomme luft

Mod helheden, hele tiden mod helheden
går min vej
O mine splittede lemmer!
Hvor længes I ikke til jeres holdepunkter
til helheden, til en anden helhed!

Vejens to linjer mødes mod horizontens linje
Uden for perspektivet ligger lemmer spredt
men jeg er fangen mellem vejens linjer
et barn der føjer dukker sammen
i ånden, dukker af andre sønderlegget
og atter splitter hvad det føjed sammen

O uden disse linjer ingen kraft til at overtræde!
O uden denne hæmning ingen helhed!

Ene i natten har jeg det bedste
ene med den hemmelighedsfulde lampe
befriet fra den påtrængende dag
bøjet over et aldrig færdigt arbejde
patiencekortenes kombinationer. Hvad så
hvis denne patience aldrig går op

Jeg har natten for mig. Etsteds
sover et held over kortene. Etsteds
er en sandhed allerede sagt
Hvorfor så bekymres? Kan den nogensinde
siges mer? Adspredt
vil jeg lytte til vinden i natten
til korybanternes fløjter
og til de evige vandreres sprog

*

Som ankelringe er denne musik
hvis intet er anklen og intet rytmen
hvori foden bevæger sig og stille stamper
rundt og rundt om et cirkelrundt tæppe. Begæret
fødes og forsvinder ligeså naturligt
som pulsens tiltagende aftagende svulmen
i armhulen - eller som åndedraget
der skælver af smykker. Dets tromme er hjertet
under en kyndig hånd, til upersonlighed
en rangle fastgjort ved slangens hale
eller en rangle i barnets hånd, lige planløst
rystet i det naturliges ukendte rytme

*

Himlen er langt væk
Jeg har ikke set den
Men helved har jeg set
det er altid nær
Og Jorden, den spedalske:
Hvilken hærgen skønhed ligger ikke i dens træk!

Sandelig
Mennesket har kulde eller ild i enden
og omvendt foran
Selv jaget jager det
og jagende jages det
- æslet guleroden, toppen af pishen

Være hårdfør i kulde og ild
være hårdfør netop ved at være ømfindelig
nød avler list
Og du skal blive som en skæbnens nøddeskal
og som et ubeskrevet lønneblad opkastet på stranden
tørrende dør i sandet
som hverken er venligt eller fjendtligt
mod en fremmed

Ær din krops sanser
og deres kroppes som gir din deres del:
Kønnet, det eneste hos dig og hos dem som kan vokse
den spire guderne har nedlagt
Da skal, måske, en uselvsk blomst opskyde

Ti kun dør er der en sprække
en revne i muren:
Pyramus et Thisbe - Philemon og Baucis
Smil ikke ad den simple, end ikke den overfladiske myte
ti ved det sorteste hav kan den blive din

Det underbevidste er viist
Er du optaget af det så tolk ikke
Adlyd! I drøm og impuls
bygger sjælen ligesom planten de ny blade
Oversæt ikke et levende sprog til et dødt
Ær din kropsjæls mysterium
Lad dig således bygges op

Hvad kommer Venus' omkres dig ved
eller en efterpoleret hånds upolerede fagte
Lær af den stenhud kunstneren og Tiden
har givet en urestaureret Kore

Vær ikke bekymret for helheden
Tag et stykke hud, om også med porer af sten
Et kærtegn ligger gemt i den
og i det kærtegn ligger helheden gemt

Så gem dig i kærtegnet:
Du skal glemme dig selv i dig
ti du er hemmeligheden og underet
I dig bor en gud

Det er ikke kunstværket man laver
Det er sig selv

Og man må altid begynde fra grunden
igen og igen begynde fra grunden
Den faste grund er dette brudstykke
denne knuste hånd, dette kvæstede ansigt
som aldrig kan sammenføjes til sit hele
undtagen indefra
undtagen gennem udspringet, som er et, som er indgyderen
i forening med Gudinden, den store foregiverske

Man må ha mod til at bryde de bud
der siger at solen ikke også kreser om Jorden
at blodet ikke glæder sig og sørger uden skam
at vin ikke er skønt for hjertet
at kroppens nydelse ikke er sjælens
at sjæl og krop ikke er inderside og yderside
og veramente et og det samme

© Gunnar Ekelöf 1977

Illustration: Jesper Wetterslev

